

SLOVENSKI NAROD.

zhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 6 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Afera Kaminski.

Dolgo še ni bilo tako ugodne vode na levičnjakov mlin, kakor je sedanja afera s poljskim poslancem drom. pl. Kaminskim, in kolesa falcijoznih glasil zopet veselo ropotejo vsled najnovejše gonilne sile. Zadržaj tej aferi je naslednji. Kaminski, odvetnik in župan v Stanislavu, mož politične važnosti in velikih zaslug posebno za mesto Stanislav, zanimal se je preteklo leto za gališko transversalko, osobito pa za to, komu se bode oddalo gradnje te železnice. Kakor sam trdi, pripomogel je on, da je baron Schwarz dobil delo te železnice, ker je stavil najnižjo ponudbo. Kaminski izgovoril si je za svoje prizadevanje in za svoj trud tri odstotke, 625 000 gl. Ta znesek se je tudi, kakor trdi Kaminski, ko se je delo izročilo baronu Schwarzu, deponiral pri nekej banki na Dunaji, a ni se izplačal Kaminskemu, ampak razdelil mej druge osebe in Kaminski dobil je na račun samo 3000 gld. Pozneje ponujalo se mu je še 25.000 gld., katerih pa ni hotel vzeti, ampak je po svojem zastopniku dru. Wolskem pri trgovinski sodnji na Dunaji uležil tožbo proti baronu Schwarzu za 625.000 gld. Vsebinska te tožbe objavila se je v nekem berlinskem listu in tako prišla je ta zadeva v javnost. Kaminski zapustil je Dunaj in predsedstvu zbornice poslancev telegrafično naznanil, da odloži svoj mandat. A Poljaki s tem niso bili zadovoljni in prijeli so dra. Wolskega, zakaj je prevzel zastopništvo tako umazane stvari in ker razlogov, katere je dr. Wolski v svojo obrambo navajal, niso pripoznali, odložil je tudi dr. Wolski svoj mandat kot državni poslanec.

Dr. Wolski v zadevo Kaminskega ni nikakor sam zapleten, a že zaradi tega, da kot odvetnik Kaminskemu ni odsvetoval, naj pusti tožbo proti baronu Schwarzu, prisilili so ga Poljaki izstopiti iz njihovega kluba, in ker je pri volitvi l. 1879. svojim volilem obljubil, da bode pristopil klubu Poljakov, in da bode, ko bi izstopil, ob enem odložil tudi svoj mandat, moral se je odpovedati tudi poslanstvu in tako sta oba poslance, ki sta v zvezi

s to pravdo za provizijo, izobčena iz poljskega kluba, ki je s tem jako strogo obsodil oba svoja bivša člana.

Nasprotna stranka, ki ima iz časa velicega poloma in od tedaj, ko je bila „höchste Fructificirung“ na dnevnem redu, še veliko grehov na duši, bi to zadevo rada porabila kot figovo pero za svojo več nego umazano preteklost in kot jako prikladno orožje nasproti vsem avtonomistom. A kakor se že nekdanj trdi, da je vsaka primera šepava, tako bi tudi primera mej afero Kaminski-jevo in mej tem, kar so zakrivali levičarji za časa svojega gospodstva, bila na ravnost podla. Korupcija pri Kaminskem še ni dokazana, govori se celo, da bode baron Schwarz pri gradbi gališke transversalke dva do tri milijone izgubil, a že takoj sedaj, ko se je razširila ta vest, izključili so Poljaki omenjena dva poslance iz svoje sredine, levičnjaki pa, ki so bili deležni zloglasnega „chabrusa“, še dan danes sede na poslaniških sedežih in uživajo čast in svojih volilcev zaupanje. Kolika razlika je mej Kaminskim in drom. Giskrom in Banhansom! In vender sta slednja še mnogo časa, ko je bila že znana njihina umazana manipulacija, ostala na svojih mestih in levičnjakov vest bila je popolnem mirna, kakor vsi njihovi časniki.

Poljaki pa so se poslužili hvalevredne strogosti in njim pridružila se je, kakor poroča današnji telegram, vsa desnica, da se ta zadeva popolnem pojasni, da pride vse v javnost in da se v bodoče sploh onemogoči kaj jednacega. Naj bode posledica te pravde kakršna koli, Kaminski kriv ali nekriv, nikakor pa se čin posamičnega ne more pisati na račun cele stranke, zlasti ako je ta čin zgolj zasobnega značaja in se je civilna tožba vsled zlorabe spravila v javnost, kar nekako spomina na znano Kronawetter-jevo tožbo.

Ker pride vsa ta zadeva v zbornici na vrsto, bode nam še prilika baviti se z njo, akoravno nima tolike važnosti, kakor bi nekateri radi, ker korist države ni bila nič škodovana.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 7. februvarja.

V ponedeljek imela je štajerska deželna deputacija, obstoječa iz deželnega glavarja namestnika viteza Neupauer-ja in deželnih odbornikov Mihe Hermana, viteza Schreinerja in grofa Kotulinskega, potem iz župana graškega in dveh mestnih odbornikov čast, da je povabila Nj. Veličanstvo k Habsburške deželne slavnosti v dan 1. junija. Cesar je na odgovor viteza Neupauerja milostivo obljubil prisustvovati pri slavnosti, a izrazil je željo, da naj bi se štajerska slavnost pred ono dežele Kranjske 11. julija tako uvrstila, da se omogoči udeležitev obeh z enim potom.

Državni poslanec dr. pl. Kaminski odložil je svoj mandat 3. t. m. K temu činu bil je tako rekoč prisiljen po prvosedniku samem, ker si je bil izgovoril precej visoko provizijo pri gališki železnici in je s posredovanjem dr. Wolskega zanjo tožil. Prvosednik zbornice dr. Smolka je že prosil pri ministerstvu notranjih poslov za razpis nove volitve. Poskušalo se je, kakor se sedaj pripoveda, dr. Smolko pregovoriti, da bi posredoval in upeljal čestnosodno obravnavo v tej zadevi, a zaman. Dr. Smolka se ni hotel niti osobno sestati z dr. Kaminskim ter mu poročil, da mu ne more drugače svetovati, nego da odloži svoj mandat. To je tedaj dr. Kaminski tudi storil telegrafnim potom, sklicevaje se na svojo bolehnost. Poljski klub odredil je preiskovanje te zadeve in hoče odločno postopati. Preiskava segala bo tudi na zadržanje poslance in odvetnika dr. Wolskega, kateremu se šteje v greh, da je sestavljal tožbo Kaminskega z njim bil jednih mislij. Pričakuje se torej, da bo tudi dr. Wolski odpovedal se poslanstvu.

Dalmatinski državni poslanci prišli so zopet v zbornico. „Pokrok“ poroča, da hočejo baje stopiti v akcijo glede jezikovnega vprašanja. Predložiti hoté namreč načrt postave, s katero naj bi se §. 14. sodnega reda za Dalmacijo tako predrugačil, da se za dalmatinske sodnje postavno odloči hrvatski jezik za „v deželi navadnega“. Sicer se je tudi doslej hrvatski jezik rabil pri sodiščih, a baš zadnji čas je najvišje sodišče odbilo hrvatsko pritožbo, ki se je opirala na rečeni §. 14.

LISTEK.

Junak našega časa.

(Roman M. Lermontova posl. J. P.)

(Dalje.)

Maksim Maksimič.

Ko sva se ločila z Maksim Maksimičem, odpeljal sem se hitro mimo tereškega in dodjarskega propada, zajutrkoval sem v Kazbeku, čaj pil v Larsi, večerjal pa že v Vladikavkazu. Opisoval ne bodem teh gora, ker to nima nikakega pomena za one, ki niso bili tam, ne navajal statističnih opomb, katerih itak nikdo ne bere.

— Ostal sem v gostilnici, kjer ostajajo vsi potniki; a nikogar ni bilo, komur bi bil mogel ukazati skuhati mi juho, ali speči mi fazana; kajti trije invalidi, oskrbujoči prislugo, bili so preneumni in preprižani, da bi bil mogel kaj dobiti od njih.

— Povedali so mi, da moram čakati tri dni, da pride „okazija“, prej ne morem vrniti se. Zares lepa okazija (prilika)! Da bi mi prej čas minil, jel sem zapisovati povest o Beli, kakor mi jo je pripovedoval Maksim Maksimič, ne vedoč, da bo prvi član cele verige povestij: lej kako ima včasih malenkosten slučaj velike posledice! — A vi morda še ne veste, kaj je okazija? To je vojaško spremstvo, obstoječe iz pol stotnije pešcev in nekaj kanonov, s katerim hodijo provijantni vlaki iz Vladikavkaza čez Kabardijo v Jekatarinenburg.

— Prvi dan preživel sem dolgočasno; drugi dan zjutraj pripelje se na dvorišče gostilne majhen voz . . . in iz njega stopi Maksim Maksimič! . . . Pozdravila sva se kakor stara prijatelja. Ponudil sem mu svojo roko, in on vzprijel je ponudbo brez vseh okoliščin, udaril me je po rami in se posmehal. Kakšen čuden človek! . . .

— Maksim Maksimič bil je jako izveden v kuhariji; čudo dobro znal je speči fazana, dobro ga

je polil s komarnim razsolom, priznati moram, da, ko bi njega ne bilo, bi ves čas ne bil nič gorkega jedel. Steklenica kahetinskega vina pomogla je pa, da sem lahko pozabil pičlo število jedij, bila je vsaki pot le jedna sama. Ko sem zažgal pipo, usedla sva se, on k peči, jaz pa k oknu, kajti zrak bil je vlažen in mrzel. Molčala sva. Kaj bi pa tudi bila govorila? On mi je že povedal vse, kar je bilo zanimivega, jaz pa o sebi nisem imel pripovedovati ničesar. Gledal sem skozi okno. Več nizkih koč videlo se je na obeh straneh širokega Tereka, zadaj so pa molele kvišku sinje gore s kamenitimi stenami, izmed katerih vzdigoval se je visoko Kazbek z belo kardinalsko kapico. Poslovil sem se zamišljen od njih; težko mi je bilo pri srci . . .

Tako sva sedela dolgo. Solnce skrilo se je za mrzle vrhove, in belkasta megla ulegla se je po dolinah, s ceste zaslišal se je pa glas popotnega zvonca in kričanje voznikov. Nekoliko voz z umazanimi Armenici pripeljalo se je na dvorišče, za njimi pa pra-

sodnega reda; in na to hoté poslanci dalmaški tudi ozirati se.

Vnanje države.

Ruski listi se vedno še bavijo z diplomatskim obiskom Giersa na Dunaji. Zanimljiv je članek „Peterb. Vedomosti“, kjer govori o položaji Avstrije in nje odnošajih k Nemčiji in Rusiji. „Potovanje našega ministra,“ pravi list, „nam daje zopet priliko, da razmotrujemo možnost zveze mej Rusijo in Avstrijo. Neopovrgljivo je, da imati Rusija in Avstrija mnogo skupnih interesov; tudi je znano, da Rusija ni z Avstrijo nikdar bojevala se. Tako je bilo do l. 1854.; odslej pa se je ta prijaznost večkrat krhala po nesrečni politiki avstrijskih državnikov na zunaj in po nenaravnej notranji politiki. V obče se lahko trdi, da bi Avstrija v trdni zvezi z Rusijo nikdar ne bila doživela ne Solferina ne Sadowe. Glavna napaka avstrijske politike je bila, da je nehala biti konservativna, Avstrija je bila pozabila svoj poklic: biti vez mej slavizmom in germanizmom. Nesreča je bila prišla nad njo, ko je zapustila federalistični princip. Novejši čas se res skuša spraviti narode, in to je prava pot, po kateri lahko pridemo do sporazumljenja in prijateljstva mej Avstrijo in Rusijo. Mi verujemo trdno na moč in bodočnost Avstrije, se ve da le pod uvetom, da je ona vsem svojim narodom jednako pravična in jednaka zaštitnica. Taka Avstrija, ojačena po zadovoljnosti državljanov, bode v stanu v miru živeti z obema sosedama, z Rusijo in Nemčijo; kajti te tri vlasti so poklancane ustanoviti srednjeevropsko zvezo miru. S principom jednakopravnosti upravljena Avstrija nima se bati ni pangermanizma ni panslavizma, dočim bi se, ako je protivna Nemcem ali pa Slovonom, za dolgo časa ne mogla ustavljati naravnej privlačnosti sorodne narodnosti.“

Prejšnji prvosednik državnega sveta v **Bolgariji**, Ekonomov, izjavil je baje v jednom v Philipopolu izhajajočih listov, da se nahajajo notranje zadeve kneževine v brezupnem položaji in da jih ne more nobena ministerska prememba popboljšati. Ob jednom pravi, da je sedanja bulgarska kamora nasproti samooblastnemu postopanju kneza Battenbergovca ob vso moč in da je jedina rešitev le možna, ako se skliče veliko sobranje, ki bi imelo baviti se z izpremembo ustave.

Sokolova maskarada.

Lepa slika, proizvod umeteljniške roke, duhovito koncipirana in dosedno dovršena, upliva sama ob sebi, vsled svoje vsebine, svoje notranje vrednosti, jako mogočno na gledalca. Kadar se pa tej notranje vrednosti pridruži še lepa vnanost, prvotnemu slogu primeren okvir, potem je tacega umotvora utis še mnogo silnej. To velja tudi o letošnji Sokolovej maskaradi. Izvestno je, da se je pustna veselica Sokola vsako leto odlikovala po mnogobrojni obiskovalcev, po maskah in živahnej zabavi, da je bila „crème de la crème“ v predpustnej sezoni, a letos, ko se je prestavila vsled jako srečne odborove misli v prostorno in elegantno dvorano na starem strelišči, bila je še krasnejša in približala se je glede notranje vrednosti in vnanje oblike vrhuncu dovršenosti. Da je odbor z izborom starega strelišča dobro pogodil, pričala je mnogobrojna izredna udeležitev — prodanih je bilo nad 150 ustopnic več, nego prejšnja leta — in občna zadovoljnost, izmed katere se je čul jednoglasni refrain: Izvrstno! Starega strelišča lepi prostori, katere sta s cvetli-

cam, zelenjem, grbi, krinkami i. t. d. jako okusno okrasila gg. Duffé in Filip Zupančič, že gotovo dolgo, ali menda celo nikdar niso gledali na tako mnogobrojne in vesele družbe in tako sijajne maskarade, ki je v razkošnej zabavi poslavljala se od lahko in letos tudi kratkoživnega princa Karnevala. Bilo je sicer zadnje dni predpusta skoro premnogo veselice, kajti počenši s trgovskim plesom sledila je veselica za veselico, zdaj koncert Ondříček, zdaj „špehovka“, potem Vodnikov ples, gledališčina predstava, slavnost v Šiški, družih manjših niti omenjaje, da je skoro primanjkovalo duška, a Sokolova maskarada ima že od nekaj nekako tradicionalno privlačno silo, za to veselico je zanimanje vsikdar kakor intenzivno, tako tudi splošno, in kdor je bil včeraj prisoten, gotovo nam bode pritrdil, da je ta veselica tudi vsega zanimanja vredna. Ob osmej uri bila je dvorana in galerija že napolnena in razgled raz galerijo bil je zares čaroben, kajti zastopane bile so kakor v kaleidoskopu vse barve in vse razne narodnosti. Razen že na vsakej maskaradi običajnih raznobojnih „domino“ in brzonogih, poskočnih in dovtipnih pierrotov in barlekinov, ki so izdatno pospeševali veselost in živahnost, razen kaj dobro opravljenih, čudovito vztrajnih in kvakajočih žab, bilo je toliko lepih in elegantnih mask, da je v vednem prometu težko bilo vsaj odličneje staviti v pregledni vzpored. Ni lahko se pri tolikej brdkosti odločiti se za to ali ono, ne ljubo bi nam tudi bilo, ko bi se nam očitala pristranost, a vender moramo izpovedati, da sta nas v prvi vrsti interesirala Srb in Srbkinja, ki sta bila prav lep par, na dalje krasno opravljena Rumunka, Črnogorka, Grkinja, Avstrija, zale Kranjice vlepah pečah, izvrstno uniformirana in disciplinirana četa ognjegascv, oziroma ognjegasilk, ki so pa v nasprotstvu s svojim poklicem ogenj le netile, razne dame „a la rococo“, fino opravljene Poljakinje in Poljaki, ki se morajo prištevati mej najboljše in najlepše maske, dva „Apajuna“, „Flora“, Hrvat, Kitajci, Kapucinec, sploh toliko in tako lepih mask, da jih vseh niti omeniti ne moremo. Izmed dostojanstvenikov, ki so obiskali Sokolovo maskarado, navesti nam je gospoda deželnega predsednika Winkler-ja z rodbino, F. Z. M. barona Pürker-ja, F. M. L. Eugen Müller-ja, generala Groller pl. Mildensee, polkovnika Fux-a, deželnega glavarja grofa Thurna, trgovinske zbornice predsednika g. Kušarja, mnogo častnikov in višjih uradnikov. V podrobnejše popisovanje se ne moremo spuščati, zadostuje naj, da je zadnje četvorko ob 1/25. uri zjutraj plesalo še 96 parov, da je bil sprevoz mask imposanten in da sme društvo Sokol z uspehom biti popolnem zadovoljno, kakor je vsak deležnik. Restavracija gosp. Ferlinca bila je glede jedi in pijače vseskozi izvrstna in je v tej zadevi le jeden glas pohvale in zasluženega priznanja. Komur ta površni popis in popolnem po volji, ali se čuti preziranega, naj blagovoljno pomisli, da nam za obširnej popis nedostaje niti časa niti prostora, da se kaj tacega veliko laglje čita nego piše in da bi najboljša ocena včerajšnje veselice bila jedna sama beseda: Izborn o!

Občni zbor kranjskega obrtnega društva.

Zadnjo nedeljo zbralo se je v salonu gostilnice pri „Lozarji“ nad 50 udov kranjskega obrtnega društva. Zborovanje otvoril je dosedanji podpredsednik društva in kupčijske zbornice svetnik, tiskar gosp. Anton Klein s primernim nagovorom v slovenskem in nemškem jeziku, zahvalivši se obrtnikom, kateri so v tako mnogem številu k zborovanji došli. Konečno predlaga, da občni zbor izreče doseadanjemu g. predsedniku, mestnemu odborniku g. J. N. Horaku, kateri je izza ustanovljenja društva res uspešno in požrtvovalno v prid obrtnikov deloval, svoje mesto pa zaradi premnogh drugih poslov odložil, prisrčno zahvalo, kar vsi navzočni mej glasnim odobravanjem in živioklici na g. Horaka store.

Gosp. tajnik M. Kunc potem obširno in natančno poroča o delovanji društva, odkar se je ustanovilo. Temu govoru povzamemo, da se je društvo s prva ustanovilo kot politično društvo, s katerimi pravili pa, dasi jih je c. kr. deželna vlada odobrila, ogromna večina ljubljanskih obrtnikov ni bila zadovoljna in volitev odbora obrtnega društva, katera se je zvršila dne 11. decembra 1881., pokazala je, da velika večina ljubljanskih obrtnikov neče pritrjevati malej kliku političnih rovarjev mej obrtniki, katera bi bila rada s politiko v društvu sejala nemir in gojila brezuspešno agitacijo. A zdravi razum ljubljanskih obrtnikov pokazal je takoj pri prvem občnem zboru, da se tem koristolovcem, ki si žele le javnih mandatov, katere drugim zavidajo, dasiravno nimajo ni najmanjše sposobnosti za iste, neče usesti na brgone in izvoljeni so bili v odbor samo obče čislani obrtniki ljubljanski, Slovenci in tudi Nemci, rovarji mej obrtniki pa so sramotno propali, kajti nobeden ni dobil le količjak znatnega števila glasov. Kako izvrsten utis je volitev mej obrtniki napravila, kaže najbolj to, da je takoj, ko so obrtniki izid volitve in propad rudečarskih obrtnih rovarjev zvedeli, jako mnogo udov k obrtniškemu društvu pristopilo. Pravila so se prenaradila potem tako, da je društvo postalo nepolitično, kar najbolj ugaja obrtnemu društvu in kakor je pri ogromnej večini obrtnih društev v Avstriji običajno. Meročajno je bilo pri tem, da se mej tukajšnjimi obrtniki v političnih vprašanjih ne da uvesti vsaj za sedaj, ako se jemlje na vse ozir, popolna jednost, tedaj bi bila politična uloga, katero so hoteli nekateri rovarji mej obrtniki usiliti obrtnemu društvu, isto le osmešila in v kratkem času društvo onemogočila. Obrtno društvo pa hoče delovati v prvi vrsti v prid obrtnije in zastopati interese obrtnega stanu in zaradi tega je bilo treba najti temelj, na katerem bi bilo mogoče vsem obrtnikom brez razločka narodnosti ali političnega mišljenja delovati za svoje koristi. Ta se je tudi postavil pri občnem avstrijskem obrtnem shodu dne 15. novembra 1881 na Dunaji, kjer so bili zastopani obrtniki iz vseh kronovin in krajev obširne Avstrije, vse narodnosti in razna politična mnenja, kateri shod je postavil program tako občno koristne veljavnosti, da zamore istega vsak obrtnik brez pomisleka odobravati in

zna kočija: lahka, pripravna in elegantna; videlo se je, da je narejena v inozemstvu. Za njo stopal je človek z dolgimi brkami v surki, dosti lepo oblečen za slugo; da je kaj tacega, spoznal si ga lahko po tem, kako je iztepal pepel iz pipe in kričal nad voznikom. Bil je razvajan sluga lenega gospoda — nekak ruski figaro. — „Povej mi, ljubi moj“, zakričal sem mu skozi okno, „kaj je to, — je li prišla okazija, ali kaj?“ — Preširno me je pogledal, popravil svoj zavratni robec in obrnil se proč; poleg njega stoječi Armenec povedal mi je pa, da je res prišla okazija, ter se jutri odpelje nazaj — „Slava Bogu!“ rekel je Maks Maksimič, ki je tudi bil prišel k oknu. „To je čuden voz!“ pristavil je; „najbrž pelje se kak činovnik na preiskavo v Tiflis. Vidi se, da on še ne pozna naših gor! A ni šala dragi moj: on ne ve, kaj se pravi potovati tod, ta kočija se mu bo razbila, naj bo tudi angleškega dela!“ . . . „A kdo je neki — pojdiva, da zveva . . .“ Šla sva ven na mostovž. Na konci mostovža bile

so odprte vrata v neko sobo. Strežaj in voznik vlačila sta notri kovčege.

— Čuj brate, vprašal je stotnik strežaja: čegav je ta čuden voz? . . . a . . . res prav pripraven je. Strežaj se pa še obrnil ni, mrmral je nekaj sam seboj in razkladal dalje kovčege. Maksim Maksimič razsrdil se je in sunil suroveža v ramo rekoč: „Vprašal sem te, dragi moj . . .“

— Čegav da je ta voz! . . . Mojega gospoda . . .
— A kdo je tvoj gospod?
— Pečorin.

— A si ti Pečorin? Pečorin? . . . Oh moj Bog . . . ali ni služil on na Kavkazu? . . . zaklical je Maksim Maksimič in porukal me za rokav. V njegovih očeh žarilo se je veselje.

— Služil je baje, — a jaz nisem še dolgo pri njem.

— No tako! — tako! . . . Prav Gregor Aleksandrovič je! . . . Ali mu ni tako ime? Midva s tvojim gospodom bila sva dobra prijatelja, pristavil

je zopet prijazno, potolkel strežaja po rami, da se je ta spodtaknil . . .

— Prosim gospod, vi me zadržujete pri delu, rekel je nejevoljen.

— A bratec! . . . ali ne veš, da sva bila s tvojim gospodom dobra prijatelja? Živela sva dolgo vkupe . . . Da, kje se je pa on ustavil? . . .

Sluga je povedal, da bo Pečorin na večerji pri polkovniku N., kjer bo tudi prenočil.

— Ali ne pride nič zvečer semkaj? rekel je Maksim Maksimič: — ali ti dragi moj ne pojdeš k njemu? . . . Če greš, povej mu, da je tukaj Maksim Maksimič — tako mu povej — bo že sam vedel . . . Dam ti osem grivenik za vodko.

Strežaj skremžil je obraz, ko mu je tako malo obljubil, vender je obetal Maksim Maksimiču, da izvrši njegovo naročilo.

— Čuj, brž bo pritekel! . . . rekel je Maksim Maksimič vesel; — pojdem čakati ga k vratom . . . Oh škoda, da nisem znan z N . . .

podpisati, naj bode Slovan ali Nemec. Obrtno vprašanje ni politično vprašanje, ampak eminentno in izključljivo narodno gospodarstveno pitanje in vse delovanje pravih prijateljev obrtnega stanu gre le na to, da se brezmejná obrtna svoboda omeji in nepoštena konkurenca odpravi. Pa tudi svoboda gibanja društva bila je po političnem obrtnem društvu, kakeršnega je ustanovila in ohranila hotela mala peščica političnih kričarjev mej obrtniki, nemogoča, kajti § 33 društvene postave odločno zabranjuje, da bi politična društva s podružnicami ali mejsobno ustmeno ali pismeno razpravljala. Odbor obrtnega društva pa je tudi uvidel, da obrtno društvo, katero ima skrbeti le za obrtne koristi, ne sme služiti nekaterim častilakomnim koristolovcem, kateri preže na to, da bi zavzimali mesta v javnem življenju, za katere niso nikakor sposobni, dasiravno v svoji domišljavosti mislijo, da so prvi na iste poklicani. (Občno pritrjevanje). Poročilo odborovo omenja potem delovanje odbora na temelji novih pravil, katere je sl. vlada na znanje vzela, naglašá, da je kranjsko obrtno društvo bilo prvo, katero je mej vsemi avstrijskimi stopilo v tesno zvezo z državnim poslancem in udom obrtnega odseka državnega zbora g. Klunom, in kako je odbor pospeševal obrtne koristi s tem, da je pritrjeval resoluciji dunajskega prvega in drugega občnega avstrijskega obrtnega shoda. Tudi na drugem mestu deloval je odbor za koristi obrtnikov. Da se je stavba novega porotnega poslopja v Ljubljani izročila obrtnikom po posamičnih strokah, ni najmanjša zasluga obrtnega društva, katero se je obrnilo v posebnej ulogi na dotično merodajno mesto, v protislovji seveda s peščico obrtnijskih rovarjev v Ljubljani, kateri le zabavljajo, sami pa ne store nič in v obče ne vedo, kaj hočejo. (Dobro! Dobro!) Kranjski deželni zbor poklonil je društvu podporo 200 gld. in tudi sl. kranjska branilnica obljubila je podporo takoj, ko prične društvo delovati aktivno, kar se je mej tem na podlagi novih pravil že zgodilo, tedaj ni dvomiti, da se i ta prošnja povoljno reši. Poročilo konečno omenja prijaznega sprejema deputacije odbora pri g. deželnem predsedniku Winklerji, deželnem glavarji gosp. grofu Thurnu in županu g. Grasselliji. Hvaležno se poročilo spomina tudi časnikarstva ljubljanskega, namreč „Laibacher Zeitung“ in „Slovenskega Naroda“, kateri zadnji je res pravo in pravcato glasilo obrtnikov, kajti priobčile so se v „Narodu“ vse resolucije in važnejši govori, kateri so bili govorjeni v obrtnem društvu, in dasi ni imel ta list nikdar polno hvalo za se, da on jedini zastopa interese obrtnikov, pospeševal je „Slov. Narod“ vendar v prvej vrsti prospeh obrtnega društva, kajti prinašal je vsikdar izvirna poročila po poročevalci, katerega je pošiljal v zборе, in ni, kar je bolj prikladno, prepisaval, kakor to prakticirajo nekateri listi, kateri hoté biti prva zaščita obrtnega stanu. (Klici: Istina!) Tedaj ne politično rovanje, sklene poročilo, nego resno in materijalno delovanje bode pospešilo obrtni stan. (Občno odobravanje in živahna pohvala.)

(Konec prih.)

Domače stvari.

— (Srečke „Narodnega doma“) začele so se razpečavati že tudi po Českem in odboru so jeli že od tam dohajati zanje denarji. Naši bratje Čehi tedaj priznavajo važnost „Narodnega doma“ v Ljubljani ter nam tudi dejansko pomagajo; toliko bolje moramo tedaj še le mi vse svoje sile napeti, da se čem preje oživotvori ta tako krasno zamisljena narodna ustanova.

— (V cerkvi sv. Krištofa) blagoslovilo se je danes ob 3. popoldne truplo na Dunaji umrlega bivšega kranjskega namestnika Ivana Nep. Georga barona Schloissnig, katero se je prepeljalo v Ljubljano, da počiva na strani že prej umrle soproge.

— (Nova slovenska knjiga.) Prišla je na svetlo sledeča nova knjiga: „Praktična metodika“ za učitelje in učiteljske pripravnike. Stavil in založil kakor nadarjeni tako tudi neumorni gospod Ivan Lapajne, ravnatelj meščanske šole v Krškem. Cena 80 kr. Natisnil R. Milic v Ljubljani. Dobiva se pri pisatelji in založniku ter pri Giontini-ji in v katoliške knjigarni v Ljubljani. Ta lično tiskana, 142 strani obsežajoča knjiga bode gotovo dobro došla našim učiteljskim krogom, ker je z njo odpravljen jako čuten nedostatek. Gospodu pisatelju želimo mnogo in zasluženega uspeha, sebi pa strokovnjaka, ki bi to knjigo, kakor zasluži, ocenil in to oceno nam poklonil.

— (V mestnej klavnici) se je meseca januarja zaklalo 279 goved, 1289 prašičev, 580 telet, 39 kostrunov in 10 kozličkov. Pet prašičev je bilo ikrastih in zarad tega po konjaču pokončanih.

— (Visoka starost.) Pri sv. Jakobu v Rožni dolini živi starček Janez Žlebar, ki je že 108 let star. Rodom iz Kranjske je še toliko čvrst, da hodi vsako nedeljo in vsak praznik dopoldne in popoldne v cerkev.

— (Iz Aleksandrije) prišlo je v ponedeljek 59 policajev v Trst, katere so Angleži iz službe odpustili.

Razne vesti.

* (Prebivalstvo Cislitvanije) se je po uradni statistiki v prvih šestih mesecih 1882 l. pomnožilo, ker je število porodov naraslo, število umrlih pa se zmanjšalo. V prvej polovici 1881 l. bilo je 425.501 rojenih, umrlih pa 382.399; l. 1882 pa je bilo 453.870 rojenih, 366.459 pa umrlih, prebivalstvo pomnožilo se je tedaj za 87.416 duš in to posebno v dolenjej Avstriji, v Českej, Moravskem in Galiciji. Na Tirolskem, Predarlskem in Solnograškem pa se je prebivalstvo zmanjšalo. Število zakonskih otrok zboljšalo se je od 1881. l. za 26.08 odstotkov, nezakonskih pa le za 3.72 odstotkov, prirastek zakonskih otrok je tedaj osemkrat številnejši nego nezakonskih. Porok bilo je v prvej polovici l. l. 99.565 proti 95.050 v prejšnjem letu in se tudi tu od l. 1877 kaže konstanten prirastek.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj, 7. februarja. Klubi desnice zjedini so se na željo poljskega kluba za vzajemno parlamentarno izjavo v popolno pojasnenje afere Kaminski.

Berolin, 7. februarja. Letošnje manevre namerava cesar sam obdržavati.

Petrograd 6. februarja. „Državni Vestnik“ proglašá cesarski manifest, s katerim se kronanje v Moskvi določi na mesec maj.

Petrograd, 6. februarja. Sočasno z manifestom kronanja izdala se dva ukaza. Prvi pozivlje maršale-plemenitnike gubernij in načelnike gubernijskih mest k udeležitvi slavnosti kronanja; izuzeti le Sibirski, zaradi oddaljenosti in predstojniki deželskih uradov gubernij. Drugi ukaz zapoveda postaviti posebni komisijon kronanja pod prvosedstvom pridvornega ministra.

Pariz, 6. februarja. Vest, da se je Napoleon izpustil, se zanikuje. — Ako senat zavrže postavo o pretendentih, sestavi se bode nov kabinet.

Meteorologično poročilo.

(Pregled čez mesec januarij.)

Barometer: Stanje barometrovo je bilo v pretečenem meseci precej visoko, in sploh za 3.33 mm. višje, kot srednje stanje sploh; znašalo je namreč 738.63 mm. ter bilo 22krat nadnormalno, 9krat pa podnormalno. Najvišje, 750.04 mm. je bilo stanje 19. januarja, najnižje, 730.08 mm. dne 31. januarja; razloček mej maksimum in minimom srednjega stanja znaša tedaj 19.96 mm. Tudi stanje sploh je bilo 62krat nad-, in le 31krat podnormalno; najvišje, za 750.33 mm. je bilo 19. januarja zvečer; najnižje, 728.30 31. januarja zvečer; razloček mej maksimum in minimom sploh je tedaj znašal 22.03 mm. Največji razloček v stanji jednega dne, za 8.63 mm., je imel barometer 27. januarja; najmanjši, za 0.60 mm. 19. januarja.

Thermometer: Srednja temperatura pretečenega meseca je znašala — 2.8° C., to je za 0.6° C. pod normalom. Srednja dnevna temperatura je bila le 11krat nad- 20krat pa podnormalna. Najvišja, + 7.4° C., je bila 2. januarja; najnižja — 11.1° C. 20. januarja; razloček mej maksimum in minimom srednjega stanja je tedaj znašal 18.5° C. Tudi temperatura sploh je bila le 40krat nadnormalna; 1krat podnormalna, 52krat pa podnormalna. Najvišja sploh, + 10.1° C., je bila 2. januarja opoldne; najnižja, — 14.6° C. 21. oziroma 22. januarja zjutraj; razloček mej maksimum in minimom sploh je tedaj znašal celih 24.7° C. Največji razloček v stanji jednega dne, za 13.2° C., je imela temperatura 29. januarja; najmanjši, za 0.6° C., 16. januarja.

Vetrovi pretečenega meseca so bili spremenljivi; razun juga so bili zastopani vsi, in sicer največkrat, 24krat „burja“, 19krat „brezvetrije“, po 12krat „zahod“ in „jugozahod“, 10krat „jugovzhod“, po 6krat „zahod“ in „gorenjec“, 4krat „sever“.

Nebo je bilo v kljub visocemu stanju barometrovemu največkrat, 59krat „oblačno“, 23krat „jasno“ in le 9krat „deloma jasno“.

Mokrina: Pretečeni mesec je imel 10 deževnih, oziroma sneženih dnij, z le 41.60 mm. mokrine.

Dunajska borza

dné 6. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	77 gld. 85 kr.
Srebrna renta	78 „ 30 „

Maksim Maksimič usedel se je na klop pred hišo, jaz sem pa šel v sobo. Sam priznam, da sem tudi jaz težko čakal Pečorina, dasi iz stotnikovega pripovedovanja nisem prav dobro sodil o njem, vendar so me zanimivale nekatere posameznosti njegovega značaja. Čez jedno uro prinesel je invalid samovar z vreli čajem. „Maksim Maksimič, ali nimate čaja?“ zaklical sem skozi okno.

— Zahvalim; se mi ne ljubi.

— Oj, le pijte, pozno in hladno je že.

— Ničesar; hvala . . .

— Kakor je vam prav! Začel sem piti čaj; čez deset minut prišel je pa starec notri.

— A, prav imate: bolje je piti čaj, kakor pa čakati. Sluga šel mu je že davno povedat; moralo ga je že kaj zadržati.

— Hitro izpil je jedno čašo čaja, druge že ni hotel, in zopet šel je sedet na klop pred vrati nekako nemiren: Pečorinova ravnodušnost ga je jako užalila tembolj, ker je ravnokar pravil o njunem

prijateljstvu, še pred jedno uro bil je trdno prepričan, da priteče brž, ko zasliši njegovo ime.

Bilo je že pozno in tema, ko sem zopet odprl okno in poklical Maksim Maksimiča, da je čas iti spat; zamrmral je nekaj skoz zobe; poklical sem ga drugič — a nisem dobil nikakega odgovora.

Zavil sem se v plašč in ulegel na divan; luč pustil sem goreti; hitro sem zadremal, in spal bi bil prav pokojno, ko bi me ne bil prebudil Maksim Maksimič, ko je prišel jako pozno v sobo. Vrgel je pipo na mizo, dolgo hodil po sobi gori in doli, pogledal v peč, konečno pa se je ulegel, a dolgo je kašljal, pljuval in obračal se . . .

— Ali vas grizejo stenice? vprašal sem ga.

— Da, stenice odgovoril je in globoko izdihnil.

Drugo jutro sem se zgodaj prebudil, a Maksim Maksimič bil me je že prehitel. Sedel je že pred gostilnico na klopi: „Jaz moram k poveljniku,“ rekel je: „a če pride Pečorin, pošljite po me . . .“

Obljubil sem mu. Odšel je hitro, kakor bi njegovi udje bili zopet zadobili z nova mladenško moč in gibčnost.

Jutro bilo je sveže in prekrasno. Zlati oblaki podili so se nad gorami, kakor nova vrsta v zraku plavajočih gora. Pred gostilničnimi vrati razprostiral se je obširen trg; po njem gibalo se je mnogo naroda, bila je namreč nedelja, bosí osetinski dečki, ki so prinesli v brentah satovje z medom na prodaj, vrtili so se okrog mene; preklinjal sem jih, sicer se pa zanje nisem zanimival, polotil se me je bil nemir, ki je mučil dobrega stotnika.

Ni minulo deset minut in prikazal se je na kraji trga oni, katerega smo pričakovali. Prišel je s polkovnikom N., kateri ga je spremljal do gostilnice, potem se pa vrnil v trdnjavo. Hitro poslal sem invalida po Maksima Maksimiča.

(Dalje prih.)

